

Protokoll 5/2025

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 20 maj
2025 kl. 16:40-16:55, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Niklas Sandstedt (M) ersätter Hugo Laigar (M)

Ersättare

Ulrika Palm (S)
Paul Bodén (S)
Karin Södergren (V)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Tove Granath Borgarrådssekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare
Karin Bülow Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Ulrika Lindhe Gare Nämndsekreterare

Justerare

Robert Mjörnberg, Nike Örbrink

Datum för justering

2025-05-23

Paragraf

§§1-6, §§8-19

Sekreterare

Ulrika Lindhe Gare

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare**Beslut**

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

Protokollet justeras senast fredagen den 23 maj.

§ 3**Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den
22 april 2025**

ALD 2025/68

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/68-10 Justerat protokoll från äldrenämndens sammanträde den 22 april 2025 (ärende 20 omfattas av sekretess)
- ALD 2025/68-11.1 Rättelse av § 10 (signerat den 29 april 2025)

§ 4**Anmälan av övriga frågor samt fastställande av
dagordning****Beslut**

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan.

Inga övriga frågor anmäls.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Nike Örbrink (KD) och Anette Hellström m.fl. (M) lämnar in en gemensam skrivelse med rubriken:

"Skrivelse om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick", diarienummer ALD 2025/264.

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Äldrenämnden 20 maj 2025

Nike Örbrink (KD)

Anette Hellström m.fl. (M)

Skrivelse om att få ta del av branschrådets synpunkter och medskick

Att få perspektiv och inspel från många parter är en grundförutsättning för att kunna ta välinformerad och nyanserad ställning i sakfrågor. I äldrenämndens fall tar nämnden därför kontinuerligt del av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG), kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) samt från det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshindersfrågor. Detta ger viktiga insikter som bidrar till att nämnden tar välinformerade beslut.

Ett perspektiv som saknas är däremot det från branschrådet, där oppositionen inte har någon som helst insyn eller får ta del av vad som diskuteras. Oppositionen riskerar därmed att gå miste om viktiga perspektiv och medskick från vissa av stadens utförare.

Med anledning av ovanstående skulle vi därför vilja ställa följande frågor:

- Vad diskuterades på föregående branschråd?
- Förs det protokoll eller minnesanteckningar vid branschråd och föreligger det i så fall något hinder för oppositionen att få ta del av dessa?
- Är det möjligt att oppositionen ges möjlighet att kontinuerligt ta del av det som lyfts på branschrådet?

§ 6**Äldredirektörens information**

Äldredirektör Karin Bülow informerade om äldreförvaltningens arbete gällande branden som uppstod på Västergårdens äldreboende i Huddinge kommun den 7 maj. Äldreförvaltningen kunde i samverkan med kommuner och privat regi bistå med 21 platser inom 1.5 h. Huddinge kommun valde en annan lösning av boendeplatser i samverkan med Region Stockholm. Brandutredning och utvärdering kommer att lämnas av Huddinge kommun.

Vidare informerade äldredirektör Karin Bülow om äldreförvaltningens arbete gällande branden som uppstod i Nya Servicehus, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning den 19 maj. Även här fick äldreförvaltningen fråga om hjälp och kunde bistå med 12 boendeplatser. Även här kommer brandutredning och utvärdering att lämnas.

Vidare informerade äldredirektör Karin Bülow om att arbetsmiljöverket har beslutat att göra en nationell inspektion av hemtjänst. Stockholms stad har fått förhandsinformation om att det kommer att ske under 2025 och fram till halvårsskiftet 2026.

Vidare informerade äldredirektör Karin Bülow att äldreförvaltningen har informerat stadsdelsdirektörer om alkoholservering på äldreboenden samt hur tillfälliga alkoholtillstånd söks för högtider på aktivitetscenter och träffpunkter.

§ 8**Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2024**

ALD 2025/82

Beslut

1. Äldrenämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2024.
2. Äldrenämnden överlämnar redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2024 till kommunfullmäktige.
3. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har följt upp inkomna rapporter om missförhållanden enligt lex Sarah under år 2024. Totalt inrapporterades 461 missförhållanden, varav 352 rapporter inkom från verksamhet i egen regi och 109 rapporter inkom från verksamhet i privat regi.

Av de 352 rapporterna som inkom från egen regi utmynnade 211 stycken i beslut om att händelsen var att betrakta som ett missförhållande eller påtaglig risk för ett missförhållande. Sju procent eller 26 av dessa rapporter bedömdes missförhållandet som allvarligt och anmäldes till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Motsvarande siffra inom privat regi var 14 rapporter, det vill säga 13 procent. För 81 rapporter från egen regi bedömdes händelsen, efter utredning, inte utgöra ett missförhållande enligt lex Sarah. För 60 rapporter pågick fortfarande utredning vid insamling av statistikunderlaget.

Flest rapporteringar inkom från äldreomsorgen, följt av verksamheter inom funktionsnedsättning och därefter barn och unga. De flesta rapporter handlade om brister i utförande av insats följt av brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande.

Antalet rapporter enligt lex Sarah har ökat över tid i Stockholms stad med undantag för vissa år. Jämfört med år 2023 har det totala antalet rapporter ökat med 87 stycken. Det kan finnas olika orsaker till detta och behöver inte nödvändigtvis innebära ökat antal missförhållanden. Ökningen kan exempelvis bero på den förändrade metodinsamling av statistik som genomfördes under år 2024. Det kan också bero på att nämnderna har bedrivit ett aktivt arbete kring lex Sarah. I underlag från nämnderna anges flera olika insatser och arbeten som gjorts under år 2024 i syfte att stärka kunskapen och arbetet med lex Sarah.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/82-1 (Godkänd - R 1) Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2024

Äldrenämnden 20 maj 2025

Ärende 8

Dnr: ALD 2025/82

Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2024

Margita Jacobsson (L)

Nike Örbrink (KD)

Thomas Wihlman (C)

Anette Hellström (M)

Särskilt uttalande

Det gläder oss att förvaltningen arbetar systematiskt med lex Sarah och att uppföljningen nu baseras på en mer detaljerad insamling av data per enskild rapport. Vi välkomnar även att många nämnder arbetar aktivt med kompetenshöjande insatser, förbättrade rutiner och egenkontroll för att förebygga framtida missförhållanden.

Samtidigt noterar vi att antalet lex Sarah-anmälningar är avsevärt högre inom stadens egen regi än hos de privata utförarna. Än mer påtagligt blir detta när man relaterar antalet anmälningar till antalet vårdtagare. Detta väcker frågor om varför det finns en sådan tydlig skillnad mellan utförarformerna.

Lex Sarah är ett viktigt verktyg för att upptäcka och åtgärda brister i omsorgen. Det är därför avgörande att anmälningar görs när det finns skäl, oavsett utförare. Om den egna verksamheten systematiskt rapporterar fler missförhållanden än de privata, behöver detta analyseras närmare. Beror det på skillnader i rapporteringskultur, bristande kvalitet, eller andra faktorer?

Vi anser att förvaltningen bör fördjupa analysen av dessa skillnader och återkomma till nämnden med ett underlag som klargör möjliga orsaker till den höga anmälningsfrekvensen i stadens egen regi, samt om det finns behov av att stärka uppföljningen av lex Sarah-arbetet hos privata aktörer.

Vi vill också uppmärksamma att ärendet innehåller en redovisning av lex Sarah-anmälningar per stadsdelsnämnd. Med anledning av detta ställer vi oss undrande över hur en eventuell lex Sarah-anmälan hanteras om den rör ett utlokaliserat boende utanför kommunens gränser. Till vilken stadsdelsnämnd rapporteras en sådan händelse, och hur säkerställs det att ansvar och uppföljning inte faller mellan stolarna?

§ 9**Fördelning av medel avseende en förstärkning av
friskvården till enskilda utförare 2025**

ALD 2025/93

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag för fördelning till enskilda utförare av äldreomsorg avseende en förstärkning av friskvården under 2025.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I samband med beslutet av kommunfullmäktiges budget för 2025 tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr att fördela till privata utförare i syfte att förstärka friskvården. Medlen fördelas till de av äldreomsorgens verksamheter som är upphandlade enligt Lagen om valfrihet (LOV).

Totalt har 33 utförare av hemtjänst, 15 utförare av vård- och omsorgsboende och 6 utförare av dagverksamhet valt att söka dessa medel. Dessa medel ska komma de anställda till godo. För att detta ska uppnås har fördelningsmodellen utformats så att den ska spegla antalet anställda per utförare.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/93-67 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Fördelning av medel avseende en förstärkning av friskvården till enskilda utförare

§ 10**Revidering av funktionsbeskrivning för fixartjänst**

ALD 2025/165

Beslut

1. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att staden ska tillhandahålla servicetjänst i form av fixartjänst från den lägsta åldern som anges enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
2. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med punkt 1, beslutar äldrenämnden att anta den reviderade funktionsbeskrivningen för fixartjänst.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 2 kap. 7 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter får en kommun utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 69 år.

I syfte att öka likställigheten i staden tog kommunfullmäktige beslut om funktionsbeskrivningar för flera specifika funktioner inom äldreomsorgen den 31 maj 2023. En av funktionsbeskrivningarna rörde fixartjänst. En del som reglerades i funktionsbeskrivningen var den lägsta åldern för att få ta del av fixartjänsten.

Funktionsbeskrivningen angav inte vilken lag som reglerar tjänsten. Den 1 januari 2023 ändrades 2 kap. 7 § i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och den lägsta ålder för att kunna ta emot servicetjänst höjdes från 68 år till 69 år.

Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att staden ska tillhandahålla servicetjänst i form av fixartjänst från den lägsta åldern som anges enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/165-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Revidering av funktionsbeskrivning för fixartjänst, tjänsteutlåtande
- ALD 2025/165-1.1 Bilaga 1. Funktionsbeskrivning fixartjänst, reviderad 2025

§ 11**Skrivelse om den årligt återkommande ishalkan**

ALD 2025/55

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om den årligt återkommande ishalkan.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Thomas Wihlman (C) och Margita Jacobsson (L) framförs att äldre personer hindras från att röra sig fritt när det är ishalka. Skribenterna ställer frågor kring att dela ut broddar till äldre och dess effekter, möjlighet att bredda fixartjänsternas uppdrag till att skotta och salta samt om den nya socialtjänstlagen öppnar upp för insatser utan biståndsbedömning vid naturhinder som ishalka eller värmebölja.

Det finns ett visst vetenskapligt stöd för att broddar är en effektiv fallförebyggande åtgärd. Under år 2016 genomfördes en stadsövergripande försöksverksamhet då samtliga stadsdelsförvaltningar delade ut broddar till personer 75 år och äldre med insatser av hemtjänst och/eller trygghetslarm. Det gick inte att utvärdera om satsningen innebar färre fallolyckor vintertid. Stadsdelsförvaltningarna ansåg att satsningen var personalkrävande med mycket administration och organisering.

Förvaltningens synpunkt är att varje stadsdelsnämnd behöver ta ställning till om de ska göra inköp av broddar för att dela ut.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/55-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på skrivelse om den årligt återkommande ishalkan

- ALD 2025/55-2.1 Bilaga 1. Skrivelse om den årligt återkommande ishalkan av Thomas Wihlman (C) och Margita Jacobsson (L)

2025-05-20

**Skrivelse om den årligt
förekommande ishalkan**

Ärende 11
Dnr ALD 2025/55

Thomas Wihlman (C)
Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Vi tackar för svaret på vår skrivelse och instämmer i vikten av att förebygga fallolyckor bland äldre. Utöver det personliga lidande som kan följa av exempelvis en fallolycka, innebär dessa händelser också betydande kostnader för samhället. Enligt Socialstyrelsen uppgår de årliga kostnaderna för höftfrakturer till drygt 1,5 miljarder kronor. Det understryker vikten av ett förebyggande och kvalitetssäkrat arbete inom äldreomsorgen, både ur ett medmänskligt och ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Samtidigt ser vi möjligheter att tänka nytt och smart kring hur vi kan möta de behov som uppstår vintertid. Fixartjänstens uppdrag skulle kunna förstärkas under vintern för att erbjuda hjälp med halkbekämpning, snöskottning och saltning utanför bostaden för äldre i radhus och villor, där ansvaret i dag vilar helt på individen.

Genom att tillfälligt förstärka bemanningen med personer inom arbetsmarknadsinsatser, via exempelvis Jobbtorg eller lokala aktörer, skapas dessutom värdefulla jobbtillfällen för unga och arbetssökande.

Det vore ett konkret sätt att ta till vara den nya socialtjänstlagens fokus på förebyggande arbete, samtidigt som vi stärker tryggheten för äldre och öppnar vägar till sysselsättning. Det är en lösning som både ökar livskvaliteten för äldre och hjälper fler att komma in på arbetsmarknaden.

§ 12**Skrivelse om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner**

ALD 2025/57

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Liliane Åkerlund (SD) har inkommit med en skrivelse som handlar om att skapa fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner. Hon föreslår att staden placerar ut vänskapsbänkar som är avsedda för att uppmuntra till samtal om psykisk ohälsa. Dessa kan bidra till att minska ensamheten och öka gemenskap för alla åldersgrupper i samhället. Bänkarna ska fungera som en inbjudande plats för människor att samtala, dela erfarenheter och bygga relationer. Mot bakgrund av detta föreslår skribenten att förvaltningen ges i uppdrag att utreda möjligheten att installera vänskapsbänkar i parker eller på andra lämpliga platser för att främja sociala interaktioner.

Förvaltningen ställer sig positiv till att staden öppnar fler möjligheter för människor att tala om psykisk ohälsa. Vänskapsbänkar kan vara en del av detta. Det är dock viktigt att bänkarna placeras så att de är lätt tillgängliga för äldre, att det finns armstöd som underlättar uppresning, att informationsskyltarna är utformade med stor och tydlig text och punktskrift samt att det finns offentliga toaletter i närheten. I staden ansvarar trafiknämnden respektive stadsdelsnämnderna för stadsmiljö- och gatufrågor och frågan kan därför inte hanteras vidare av äldrenämnden.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/57-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner

- ALD 2025/57-2.1 Bilaga 1. Skrivelse om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner av Liliane Åkerlund (SD)

§ 13**Svar på remiss av motion om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar**

ALD 2025/146

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Liliane Åkerlund (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Sverigedemokraterna.

Beslutsgång

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar av Linnéa Vinge och Gabriel Kroon (SD). Av motionen framgår att flera föreningar som erhåller bidrag från Stockholm stad inte aviserar sina aktiviteter för allmänheten och därmed inte är tillgängliga och öppna för alla medborgare. I motionen föreslås att staden genomför minst ett oanmält besök per år hos bidragsmottagande föreningar för att säkerställa följsamhet till stadens riktlinjer för föreningsbidrag. Syftet med besöken ska vara att verifiera att föreningarna aktivt informerar om sina aktiviteter och är tillgängliga för alla.

Äldreförvaltningen delar motionärernas syn om vikten av att följa upp föreningar som erhåller bidrag av staden. Motionärernas förslag att årligen genomföra minst ett oanmält besök i respektive förening anser äldreförvaltningen inte vara nödvändigt då de uppföljningar som genomförs idag ses som tillräckliga.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/146-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Remiss - Motion om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar
- ALD 2025/146-2.1 Bilaga 1. Motion om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar

Äldrenämnden
Förslag till beslut
2025-05-20
Ärende 13
Dnr ALD 2025/146

Svar på remiss om motion om oanmälda årliga besök hos bidragsmottagande föreningar

Förslag till beslut

1. Att motionen tillstyrks.
2. Därutöver anföras följande:

Sverigedemokraterna delar inte bilden av att de uppföljningar som idag genomförs är tillräckliga. I allt för många fall har ideella föreningar använts som ett verktyg för bluffverksamhet i syfte att erhålla bidrag utan motprestation. Årliga oanmälda kontroller bör vara standard gentemot samtliga verksamheter. Trots detta saknas tydliga skrivningar mot förvaltningar och kontrollpersoner.

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

§ 14**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
14 maj 2025**

ALD 2025/29

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/29-11 Protokoll Förvaltningsgruppen 2025-05-14
- ALD 2025/29-11.1 Bilaga 1. Rutin för arbetsanpassning, beslutad 2025-05-14

§ 15**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) den 13 maj 2025**

ALD 2025/38

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/38-10 Protokoll nr 5 KPR 2025-05-13
- ALD 2025/38-10.1 Bilaga 1. Punkt 8 f - KPRs tillägg - Bryta ofrivillig ensamhet

§ 16

**Anmälan av protokoll från det för socialnämnden,
äldrenämnden och överförmyndarnämnden
gemensamma rådet för funktionshindersfrågor den 15
maj 2025**

ALD 2025/32

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/32-9 Protokoll från funktionshinderrådet den 15 maj 2025

§ 17**Anmälan av beslut fattade på delegation april 2025**

ALD 2025/26

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/26-9 Anmälningslista, beslut fattade på delegation 2025-05-20

§ 18**Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista**

ALD 2025/212

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) och Anette Hellström m.fl. (M) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/212-1 Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista (för delning till äldrenämnden den 20 maj 2025)
- ALD 2025/212-1.1 Bilaga 1. Korrespondens om begäran om avsteg från avtal avseende ekologisk mat
- ALD 2025/212-1.1.1 Bilaga 1.1. Begäran om avsteg från avtalet avseende skrivelsen om ekologisk mat
- ALD 2025/212-1.2 Bilaga 2. Revisionsberättelse för äldrenämnden år 2024 (ALD 2025_232)

Äldrenämnden 20 maj 2025

Ärende 18

Dnr: ALD 2025/212

Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista

Nike Örbrink (KD)

Anette Hellström m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Först och främst vill vi moderater och kristdemokrater välkomna detta initiativ från förvaltningen, att nämnden får ta del av den korrespondens som är inkommen och relevant för nämnden som helhet.

Vi noterar dock i korrespondensen att verkligheten ser annorlunda ut än vad majoriteten önskar med sina ideologiska skyddslappar rörande reglerna och kraven för stadens upphandlade verksamhet. En utförare har frågat om de kan få köpa svenska äpplen istället för ekologiska. Det får nej, för att regelverket ser ut som det är. Likt diskuterat tidigare i nämndens sammanhang har Sveriges lantbruksuniversitet visat i en studie från 2023 att klimatpåverkan är ungefär lika stor för både konventionellt och ekologiskt jordbruk. Det är svårt att dra en annorlunda slutsats än att majoriteten missar målet med sina fina styrdokument som saknar rimlig förankring i verksamheterna.

Avslutningsvis vore det kanske klädsamt att berätta för Stockholmsarna att majoriteten bryr sig mer om driftsform än omsorg. För oss Moderater och Kristdemokrater är det självklart att alla som vill bidra till en bättre äldreomsorg ska få förutsättningar för detta i vårt Stockholm.

2025-05-20

**Inkomna och utgående
handlingar**

Ärende 18
ALD 2025/212

Thomas Wihlman (C)
Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Det är orimligt att vård- och omsorgsboenden nekas att köpa in närodlade äpplen, bara för att de inte är ekologiska. Denna typ av stelbenta regelverk blir ett hinder för både sunt förnuft och verklig hållbarhet. När ett svenskt äpple från Sörmland inte får serveras i våra äldreboenden, men ett ekologiskt importerat från andra sidan jorden uppfyller kraven, då har vi tappat både kompassen och trovärdigheten i stadens miljöarbete. Det visar på en fyrkantig syn på hållbarhet som bortser från klimatpåverkan, självförsörjning och möjligheten att stötta svenska bönder och en levande landsbygd.

Centerpartiet och Liberalerna vill se en hållbarhetspolitik som faktiskt håller. Närodlad i säsong är ofta mer klimatsmart än importerat eko och det stärker dessutom Sveriges självförsörjning, vår krisberedskap och inte minst den levande landsbygden. Att kommunen säger nej till svenska äpplen är att säga nej till svenska bönder. Våra äldre förtjänar dessutom mat som smakar, doftar och gör gott. Svenska äpplen hör hemma i våra äldreboenden.

Stockholm måste göra om och göra rätt. Det är hög tid att stadens regelverk speglar verklig hållbarhet. Det alternativ som har lägst klimatpåverkan ska lyftas fram och det är inte alltid det som råkar bära en ekomärkning. Ett närodlad äpple kan vara ett långt bättre val för både miljön och Sveriges självförsörjning. Nu behövs mindre regelkrångel och mer sunt bondförnuft.

**§ 19
Övriga frågor****Inga övriga frågor anmäls.**

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert,Mjörnberg	2025-05-21
Karin Rebecka Nike Benedikta,Örbrink	2025-05-22